

Sygn. akt VIII C 2031/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 26 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 marca 2018 roku w Ł.

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko R. A.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej R. A. na rzecz powoda (...) S.A. w W. kwotę 2.191,15 zł. (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt jeden złotych piętnaście groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 lutego 2017 r. do dnia zapłaty,
2. zasądza od pozwanej R. A. na rzecz powoda (...) S.A. w W. kwotę 400 zł. (czteryście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, a w pozostałej części nie obciąża pozwanej kosztami procesu.

Sygn. akt VIII C 2031/17

UZASADNIENIE

W dniu 3 lutego 2017 roku powód (...) Spółka Akcyjna w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko R. A. powództwo o zapłatę kwoty 2.191,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 30 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 17 października 2016 roku udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 1.500 zł (kredytu konsumenckiego), którą pozwana zobowiązała się zwrócić zgodnie z harmonogramem spłat oraz umownymi odsetkami w wysokości 10% w stosunku rocznym. Dodatkowo pozwana zobowiązała się płacić wraz z każdą ratą pożyczki opłatę administracyjną w wysokości 15 zł miesięcznie oraz opłatę przygotowawczą w wysokości 590 zł, rozdzielaną proporcjonalnie do liczby rat pożyczki i uiszczaną częściowo z każdą ratą w terminach spłaty pożyczki. Pozwana nie dokonywała terminowej spłaty. Pismem z dnia 16 stycznia 2017 roku powód wypowiedział pozwanej umowę pożyczki. Na dzień wniesienia pozwu zadłużenie pozwanej wyniosło 2.191,15 zł, na którą to kwotę składają się niespłacona kwota pożyczki – 1.500 zł, skapitalizowane odsetki umowne naliczone od niespłaconego kapitału za okres od dnia 17 października 2016 roku do dnia 30 stycznia 2017 roku – 43,15 zł, opłata przygotowawcza – 590 zł., opłata administracyjna – 45 zł. Oraz opłata za wypłatę pożyczki w formie czeku G.- 15 zł. Pomimo wezwania do zapłaty pozwana nie uregulowała powyższego zadłużenia.

(pozew k. 2-4)

W dniu 29 maja 2017 r. Sąd Rejonowy dla Lublina- Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty, w którym nakazał pozwanej, aby zapłaciła na rzecz powoda kwotę 2.191,15 zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 lutego 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 630 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

(nakaz zapłaty k. 4 v.)

Od powyższego orzeczenia pozwana złożyła sprzeciw, którym zaskarżyła w całości nakaz zapłaty. W uzasadnieniu pozwana potwierdziła zawarcie umowy pożyczki oraz brak spłaty jakiegokolwiek raty, co wynikało z trudnej sytuacji materialnej pozwanej. R. A. wskazała, że mieszka ze swoją matką, która ponosi koszty związane z utrzymaniem mieszkania. Z otrzymywanego wynagrodzenia w kwocie ok. 1.600 zł. pozwana spłaca zobowiązania wobec czterech wierzycieli w łącznej kwocie 700 zł. miesięcznie. W spłacie zobowiązań pomaga pozwanej jej syn, który ukończył średnią szkołę i podjął zatrudnienie. W związku z tym pozwana wniosła o umorzenie odsetek, rozłożenie należności dochodzonej w pozwie na raty w kwocie po 150 zł. miesięcznie oraz nieobciążanie kosztami procesu.

(sprzeciw k. 5- 6)

Postanowieniem z dnia 25 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z uwagi na skuteczne złożenie sprzeciwu.

(postanowienie k. 11 v.)

W sprzeciwie złożonym na urzędowym formularzu pozwana powtórzyła swoje wcześniejsze stanowisko z tą zmianą, że wniosła o rozłożenie dochodzonej pozwem kwoty na raty po 150 zł. do sierpnia 2018 r., a od września 2018 r. po 200 zł. miesięcznie.

(sprzeciw k. 39- 42)

Na terminie rozprawy w dniu 26 marca 2018 roku pełnomocnik powoda i pozwana nie stawili się.

(protokół rozprawy k. 52)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 października 2016 roku (...) Spółka Akcyjna w W. udzieliła R. A. pożyczki w kwocie 1.500 zł na okres 10 miesięcy, którą pozwana zobowiązała się zwrócić zgodnie z harmonogramem spłat, w miesięcznych ratach (do 13 sierpnia 2017 roku) wraz z umownymi odsetkami w wysokości 10% w stosunku rocznym. Dodatkowo pozwana zobowiązała się płacić wraz z każdą ratą pożyczki opłatę administracyjną w wysokości 15 zł miesięcznie oraz opłatę przygotowawczą w wysokości 590 zł, rozdzielaną proporcjonalnie do liczby rat pożyczki i uiszczaną częściowo z każdą ratą w terminach spłaty pożyczki. Opłata administracyjna, zgodnie z umową, obejmowała czynności związane z zarządzaniem kontem umowy pożyczki, monitorowaniem terminowości obsługi pożyczki, obsługą wniosków klienta, a także usługi contact center dla klienta oraz wysyłki komunikatorów sms, natomiast opłata przygotowawcza obejmowała poniesione przez pożyczkodawcę koszty czynności związane z przygotowaniem umowy pożyczki, m.in. koszty obsługi dostarczenia i podpisania umowy pożyczki u klienta, bez konieczności wizyty w biurze pożyczkodawcy, badania zdolności klienta do spłaty pożyczki. W umowie zastrzeżono także, że odsetki od zadłużenia przeterminowanego równe będą stopie odsetek maksymalnych za opóźnienie. Zgodnie z umową, pożyczkodawca mógł rozwiązać umowę z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia w przypadku opóźnienia pożyczkobiorcy ze spłatą zadłużenia, przekraczającego 60 dni, przy czym zastrzeżono, że dla skuteczności wypowiedzenia konieczne jest doręczenie oświadczenia o wypowiedzeniu w formie pisemnej.

(umowa pożyczki k. 21- 28, harmonogram k. 29, okoliczności bezsporne)

Pozwana nie dokonywała terminowej spłaty pożyczki, w konsekwencji powód pismem z dnia 16 stycznia 2017 roku wypowiedział umowę pożyczki, wzywając do zapłaty całego zadłużenia w wysokości 2.211,61 zł.

(wypowiedzenie umowy k. 33, wyciąg z książki nadawczej k. 34, okoliczności bezsporne)

W listopadzie 2017 r. R. A. otrzymała wynagrodzenie za pracę w kwocie 1.695,42 zł. W dniu 27 listopada 2017 r. pozwana dokonała przelewu kwoty 300 zł. na rzecz (...) S.A., 300 zł. na rzecz (...) i 120 zł. na rzecz (...) S.A.

(potwierdzenia transakcji k. 43- 46)

Do dnia wyrokowania pozwana nie uregulowała zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił jako bezsporny oraz na podstawie dowodów z dokumentów, znajdujących się w aktach sprawy, które nie budziły wątpliwości, co do prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia, nie były także kwestionowane przez żadną ze stron procesu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w całości.

W przedmiotowej sprawie (...) Spółka Akcyjna w W. dochodziła od R. A. zapłaty kwoty 2.191,15 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem spełnienia świadczenia wynikającego z umowy pożyczki zawartej w dniu 13 października 2016 r. pod nr (...). Zgodnie z art. 720 § 1 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, że strony zawarły w dniu 13 października 2016 r. umowę pożyczki nr (...) w kwocie 1.500 zł. na okres 10 miesięcy, którą pozwana zobowiązała się zwrócić zgodnie z harmonogramem. Fakt zawarcia powyższej umowy został udowodniony przez stronę powodową poprzez złożenie pisemnej umowy. Zresztą pozwana w złożonym sprzeciwie potwierdziła zarówno zawarcie umowy pożyczki, jak i brak spłaty jakiegokolwiek raty zadłużenia. R. A. nie kwestionowała roszczenia powoda zarówno co do zasady, jak i wysokości. W konsekwencji wysokość dochodzonej kwoty Sąd uznał za bezsporną, jednocześnie przyjmując, że powód przedkładając opisane dokumenty udowodnił zadłużenie pozwanej w wysokości w nich wskazanej.

Dodatkowo w literaturze przyjmuje się, że wniosek skierowany do wierzyciela o rozłożenie należności na raty, stanowi niewłaściwe uznanie roszczenia (por. J. Ignatowicz (w:) System prawa cywilnego, t. I, s. 836, M. Pyziak – Szafnicka, Komentarz do art. 123 k.c. teza 33, lex). Dla przykładu Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 września 2002 r. stwierdził, że zwrócenie się przez dłużnika do wierzyciela o rozłożenie należności głównej na raty i zwolnienie z obowiązku zapłaty odsetek za opóźnienie może stanowić uznanie roszczenia także wtedy, gdy proponowane porozumienie między stronami nie doszło do skutku (II CKN 1312/00, OSNC 2003, nr 12, poz. 168). Stąd wniosek R. A. o rozłożenie na raty, zawarty w sprzeciwie od nakazu zapłaty, Sąd ocenił jako niewłaściwe uznanie powództwa.

Pozwana wniosła o umorzenie odsetek i rozłożenie należności dochodzonej w pozwie na raty w kwocie po 150 zł. do sierpnia 2018 r., a od września 2018 r. po 200 zł. miesięcznie. Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. Zgodnie z przepisem art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przepis ten daje Sądowi możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawa materialnego. Uprawnienie do rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty przysługuje Sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzonego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby go na niepowetowane szkody. Oczywistym jest przy tym, iż rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty może mieć miejsce li tylko wówczas, gdy jego spełnienie w tej formie jest przez pozwanego obiektywnie możliwe. O ile, bowiem rolą omawianego rozwiązania jest wydłużenie terminu zapłaty świadczenia przez dłużnika, a tym samym, uchronienie go od postępowania egzekucyjnego oraz

naliczania kolejnych odsetek, o tyle rozwiązanie to nie może naruszać praw wierzyciela i doprowadzać do jego pokrzywdzenia, co niewątpliwie nastąpiłoby, gdyby sytuacja finansowa dłużnika nie dawała realnych szans na terminową spłatę świadczenia w ratach. Taki właśnie przypadek zdaniem Sądu ma miejsce na gruncie niniejszej sprawy. R. A. pracuje w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, za co otrzymuje wynagrodzenie w wysokości ok. 1600 zł., które stanowi jej jedyne źródło dochodu. Co miesiąc pozwana spłaca swoje zobowiązania w łącznej kwocie 700 zł. miesięcznie. W świetle przytoczonych okoliczności, w ocenie Sądu brak jest obiektywnych podstaw do przyjęcia, że pozwana uregulowałaby wobec powoda zasądzone przez Sąd świadczenie w przypadku jego rozłożenia na raty. Poza tym R. A. z wyjątkiem złożenia potwierdzeń otrzymania wynagrodzenia oraz dokonania przelewów w dniu 27 października 2017 r. nie udowodniła w żaden sposób swojego wniosku o rozłożenie należności na raty.

W niniejszej sprawie strona powodowa miała prawo, oprócz żądania należności głównej, żądać za czas opóźnienia odsetek w umówionej wysokości, jako że zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, przy czym dłużnik jest w opóźnieniu jeżeli nie spełnia świadczenia w określonym terminie. Jeżeli zaś stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe; jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (art. 481 § 2 k.c.). Wobec tego Sąd zasądził należność główną z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., mając na uwadze szczególnie trudną sytuację życiową pozwanej, która, zdaniem Sądu, oceniana przez pryzmat zasad współzycia społecznego, uzasadnia odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Zgodnie z treścią wskazanego przepisu, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest przy tym suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego i od oceny tegoż sądu należy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstąpienie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu (por. m.in. postanowienie SN z dnia 25.03.2011 r., IV CZ 136/10, LEX nr 785545; postanowienie SN z dnia 19.01.2012 r., IV CZ 118/11, LEX nr 1169157; postanowienie SN z dnia 26.01.2012 r., III CZ 10/12, OSNC 2012/7-8/98; postanowienie SN z dnia 9.02.2012 r., III CZ 2/12, LEX nr 1162689). W ocenie Sądu taki właśnie szczególny wypadek zachodzi w stosunku do R. A., analiza jej sytuacji życiowej i majątkowej doprowadziła bowiem Sąd orzekający w sprawie do przekonania, że pozwana nie posiada wystarczających środków na pokrycie kosztów procesu w całości. Koszty poniesione przez powoda wyniosły łącznie 947 zł. i obejmowały koszty zastępstwa radcy prawnego w kwocie 900 zł. (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 listopada 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych), 30 zł. tytułem opłaty sądowej od pozwu oraz 17 zł. tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 400 zł. tytułem zwrotu części kosztów procesu. Jak już była o tym mowa powyżej, R. A. pracuje w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, za co otrzymuje wynagrodzenie w wysokości ok. 1600 zł., które stanowi jej jedyne źródło dochodu. Co miesiąc pozwana spłaca swoje zobowiązania w łącznej kwocie 700 zł. miesięcznie. Powyższe, w ocenie Sądu, uzasadnia zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. do rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu (por. m.in. wyrok SA w Białymstoku z dnia 11.04.2014 r., I ACa 9/14, LEX nr 1455540; wyrok SA w Łodzi z dnia 27.11.2013 r., I ACa 725/13, LEX nr 1409197; wyrok SA w Szczecinie z dnia 25.10.2012 r., I ACa 571/12, LEX nr 1237890).

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji wyroku.